

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobkyně: **P. B.**, nar. X
bytem X

proti

žalované: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2022, čj. JMK 125446/2022,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 25. 10. 2022 se žalobkyně u Krajského soudu v Brně domáhá, aby zrušil výše označené rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutí je označeno jako „Posouzení podání, postoupení České školní inspekci“. Ve věci jde o to, že na školnímu vysvědčení dcery žalobkyně za školní rok 2021/2022 vydaném Základní školou Letovice, jsou určité zameškané hodiny označené jako neomluvené. S tímto rozhodnutím školy žalobkyně zásadně nesouhlasí, protože žalobkyně i její manžel zameškané hodiny své dcery vždy řádně omlouvali, avšak škola jejich omluvy bezdůvodně neuznala. Žalobkyně proti rozhodnutí školy podala odvolání k žalovanému nadřízenému správnímu orgánu (tu soud pro pořádek podotýká, že ačkoliv žalobkyně v záhlaví žaloby nesprávně označila jako žalovaného Jihomoravský kraj, tedy územní samosprávný celek, z jejích skutkových tvrzení jasně vyplývá, že žaloba směřuje proti krajskému úřadu jakožto správnímu orgánu). Žalovaný jí přípisem ze dne 25. 8. 2022 sdělil, že vysvědčení ani označení zameškaných hodin jako neomluvených na něm není správním rozhodnutím a není proti němu možné se odvolat. Její podání postoupil k vyřízení České školní inspekci, do jejíž působnosti podle něj daná věc spadá. Podle názoru žalobkyně tím ovšem žalovaný její odvolání fakticky zamítl.
2. Krajský soud nejprve podotýká, že nynější žaloba úzce věcně souvisí s dřívější žalobou, v níž žalobkyně společně se svým manželem a dcerou napadli rozhodnutí školy neuznat omluvy zameškaných hodin za školní rok 2021/2022 jako nezákonný zásah. Řízení v dané věci vede zdejší soud pod sp. zn. 30 A 81/2022. O obou žalobách uvažil společně a obě se rozhodl odmítnout. Zvažoval přitom zejména, zda žalobce neponechává ve vztahu k postupu školy, přesněji řečeno ve vztahu k jeho možným důsledkům, bez soudní ochrany. Dospěl však k názoru, že nic takového v daném případě nehrozí.

3. Soud se rozhodl podanou žalobu odmítnout, neboť napadený přípis není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Toto ustanovení zní: *„Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen ‚rozhodnutí‘), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí ...“* Podle ustanovení § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba domáhající se přezkumu takového rozhodnutí nepřipustná a soud ji musí odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
4. Když základní škola vyplňuje vysvědčení žáka, skutečně přitom činí určitá rozhodnutí v laickém smyslu toho slova – rozhoduje se prostřednictvím svých učitelů, jaké známky z jednotlivých předmětů žákovi udělí apod. Avšak nejde ani o rozhodnutí správní ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ani o rozhodnutí ve smyslu soudního řádu správního. Vysvědčení není výsledkem žádného formalizovaného procesu, který by se alespoň v základních obrysech podobal správnímu řízení a o němž by se vedla spisová dokumentace. Stejně tak nemá vysvědčení předepsané náležitosti, jež by obsahově odpovídaly výroku správního rozhodnutí a jeho odůvodnění (pro formální znaky rozhodnutí srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, čj. 9 As 79/2016 - 41, č. 3779/2018 Sb. NSS, bod 78). Vedle toho, že vysvědčení postrádá tyto formální znaky rozhodnutí, nejde ani materiálně o úkon, kterým by škola zakládala, měnila, rušila nebo závazně určovala žákova práva nebo povinnosti. Tím méně pak dopadá na práva a povinnosti jeho rodiče.
5. Žalobkyně sice konstruovala v bodě 20 své žaloby celou řadu způsobů, jimiž má údaj o neomluvených hodinách na dceřině vysvědčení zasahovat do jejích práv, avšak jde o zásahy ryze hypotetické, jež se mohou odehrát teprve v budoucnu prostřednictvím následných rozhodnutí správních orgánů či soudů. Žádné z jejích tvrzení nesvědčí o tom, že by její práva či povinnosti závazně určovalo, zakládalo, měnilo či rušilo samotné dceřino vysvědčení. Z těchto důvodů má soud za to, že charakter vysvědčení se z pohledu § 65 s. ř. s. blíží aktům, které již judikatura Nejvyššího správního soudu v minulosti hodnotila a za rozhodnutí je nepovažovala, jelikož jde o pouhé podklady pro budoucí rozhodnutí např. služební hodnocení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, čj. 4 Ads 40/2011 - 78) nebo rozhodnutí rektora vysoké školy o neudělení výjimky ze studijního a zkušebního řádu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.10. 2013, čj. 1 As 52/2012 - 114).
6. Za rozhodnutí proto nelze považovat ani přípis, jímž žalovaný žalobkyni sdělil, že proti vysvědčení se není možné odvolat a že její podání vyhodnotil jako podnět k prošetření věci a postupuje je příslušnému orgánu. Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, skutečně nezakládá možnost brojit proti školnímu vysvědčení odvoláním. Činí tak právě proto, že školní vysvědčení není rozhodnutím, jelikož samo o sobě nezakládá, nemění, ani neruší žádná subjektivní oprávnění či povinnosti. Z toho důvodu nemůže být rozhodnutím ani sdělení žalovaného o tom, že zákon odvolání v daném případě nepředpokládá.
7. Pro úplnost soud, obdobně jako ve výše zmíněné věci sp. zn. 30 A 81/2022, na vysvětlenou k údajnému dotčení na právech uvádí, že i kdyby skutečně byl na vysvědčení uveden nesprávný počet neomluvených hodin (resp. počet, který žalobkyně považuje za chybný), tak jejích práv jakožto rodiče se to přímo nedotýká. Zkrácena na právech by mohla být

teprve následnými kroky příslušných orgánů veřejné moci, např. rozhodnutím správního orgánu o přestupku podle školského zákona (zanedbávání péče o povinnou školní docházku žáka) nebo o odepření pomoci v hmotné nouzi, rozhodnutím trestního soudu o trestném činu (ohrožení rozumového, citového nebo mravního vývoje dítěte), rozhodnutím civilního soudu o odnětí dítěte z péče rodičů apod. Každý takový orgán by ale nepochybně musel před vydáním svého rozhodnutí posoudit i její námitky týkající se toho, že s manželem svou povinnost řádně omluvit zameškané hodiny své dcery splnili a že neuznání omluv ze strany školy bylo bezdůvodné. Vysvědčení je veřejnou listinou (srov. § 28 odst. 7 věta třetí zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon) a svědčí mu tudíž předpoklad správnosti údajů na něm uvedených. Tento předpoklad však mohou účastníci v příslušném řízení vyvrátit předložením důkazů svědčících o opaku (např. omluvenek, které škole zaslali, a jejich odpovědí). Svá tvrzení a důkazy mohou přdestřít i soudu a svá práva před ním hájit – ať již bezprostředně (v trestním či civilním soudním řízení) nebo v rámci přezkumu správního rozhodnutí správním soudem (v případě přestupkového nebo jiného správního řízení).

8. Pokud jde o právo na vzdělání, jde o právo žalobkyniny dcery, nikoliv právo samotné žalobkyně. I kdyby ale soud připustil, že žalobu podává žalobkyně i dceřiným jménem (jakkoliv nic takového výslovně netvrdí), ani dceřino právo nemůže být údajem o počtu neomluvených hodin uvedeným na vysvědčení přímo zkráceno. Z údajů uvedených na vysvědčení vypovídá o kázeňském hodnocení žáka v první řadě známka z chování. Skutečné „záškoláctví“ by se na ní muselo projevit, což se vdaném případě nestalo [dcera má v obou pololetích chování hodnoceno jako „velmi dobré“, tedy známkou 1]. Tvrzení žalobkyně, že škola, na niž se její dcera hodlá údajně hlásit, zohlední i přesto počet neomluvených zameškaných hodin uvedený na vysvědčení, zůstává v rovině pouhé ničím nepodložené spekulace. I kdyby k tomu ale došlo, žalobkyně má možnost se proti tomu bránit odvoláním, o němž bude rozhodovat ve správním řízení příslušný krajský úřad (§ 60e odst. 3 v kombinaci s § 183 odst. 4 školského zákona). I zde tak platí výše uvedené – žalobkyně bude mít možnost bránit se v řádném správním řízení proti případnému nesprávnému hodnocení toho, jaký byl skutečný průběh školní docházky její dcery. Neuspěje-li, může svá tvrzení a důkazy uplatnit v žalobě proti rozhodnutí podané ke správnímu soudu.
9. Krajský soud tak nenašel žádný důvod, proč by měl nyní ve správním soudnictví přiznávat žalobkyni jakousi preventivní ochranu před faktickým rozhodnutím školy neuznat učiněné omluvy. Tento postoj školy se totiž prozatím odrazil jen v tom, jakým způsobem škola vyplnila příslušnou kolonku na dceřině vysvědčení. Ničím víc se do právního postavení žalobkyně „neotiskl“. Žalobkyně neuvedla žádné tvrzení, z něhož by bylo možno usuzovat na zásah do jejích veřejných subjektivních práv, ba ani do její „právní sféry“. Soud proto žalobu odmítl pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
10. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel,

jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. 11. 2022

Mgr. Milan Procházka v. r.
předseda senátu